

ПОДРЕЗ-РЯПОЛОВА ІРИНА ВАЛЕРІЇВНА
кандидат юридичних наук, виконуюча обов'язки
завідувача наукового відділу правового забезпе-
чення інноваційної діяльності НДІ правового за-
безпечення інноваційного розвитку НАПрН Укра-
їни

ORCID 0000-0002-8802-1441

УДК 346.5:330.341.1(477)

DOI 10.37772/2518-1718-2023-1(41)-5

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ІННОВАЦІЙНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРАВОВІ ПИТАННЯ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ

У науковій роботі досліджені загальні правові аспекти та стратегічні напрями підвищення рівня інноваційності національної економіки, в тому числі розглянуті окремі питання вдосконалення чинного законодавства у сфері інноваційної діяльності. Авторкою статті проаналізовані положення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Встановлено, що у Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року регламентована потреба у підвищенні рівня інноваційності національної економіки із визначенням відправних орієнтирів щодо забезпечення розбудови інноваційної економіки та національної інноваційної системи. Поряд з цим, у Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року визначені проблеми функціонування національної інноваційної системи, зокрема, недостатність фінансування та законодавчого забезпечення, обмеженість фінансових, матеріальних, інформаційних та інвестиційних ресурсів. У статті зазначено, що для того, щоб підвищити рівень інноваційного розвитку національної економіки, необхідно здійснювати комплексні заходи стратегічного, економічного та нормативно-правового спрямування. Доведено, що чинне інноваційне законодавство потребує конструктивного оновлення. Підкреслено, що сучасний економічний стан країни створює нові виклики для провадження інвестиційної діяльності та потребує переходу на нову інноваційну модель. У роботі зроблений висновок, що для сталого розвитку інноваційної національної економіки необхідно забезпечити сприятливі умови для провадження інноваційної діяльності, розвитку національної інноваційної системи та формування привабливого інвестиційного клімату.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інноваційний процес, інвестиції, національна економіка, стратегія.

Постановка проблеми. Розвиток національної економіки інноваційним шляхом в сучасних умовах ускладнюється наявністю внутрішніх та зовнішніх негативних факторів впливу. Воєнний стан значно змінив вимоги щодо провадження інноваційної діяльності, внаслідок чого виникла проблема з вимушеною адаптацією до нових умов. Тому, актуальними нині є питання забезпечення сприятливого клімату щодо стимулювання та розвитку інноваційної діяльності, акумулювання інвестиційних ресурсів, реалізації комплексу дієвих заходів з підвищення рівня інноваційності національної економіки.

Метою статті є дослідження актуальних правових аспектів та стратегічних чинників підвищення інноваційності національної економіки, в тому числі дослідження окремих питань щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері інноваційної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання правового забезпечення стимулювання інно-

ваційної діяльності та проблеми інноваційного розвитку національної економіки України є предметом досліджень багатьох науковців. С. В. Глібок [1] розглядав питання правового забезпечення національної інноваційної системи та інноваційного процесу. О. В. Розгон були досліджені види та організаційні форми трансферу технологій в інноваційному процесі [2]. Проблемні питання правового регулювання пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні розглядалися Ю. В. Георгієвським [3].

Питання щодо інноваційного розвитку національної економіки здебільшого вивчалися вченими-економістами. Так, інноваційна модель економічного розвитку України досліджувалася в наукових працях Л. Безчасного та В. Мельник [4]. А. О. Князевич і О. В. Крайчук провели міжнародну оцінку інноваційності національних економік різних країн світу та дослідження впливу тривалості інноваційного лагу на швидкість реалізації інноваційних ідей [5]. Втім, реалії сьогодення, які відображають значні структур-

ні зміни на всіх рівнях економічної системи та зміни умов провадження інноваційної діяльності, вимагають додаткових концептуальних досліджень зазначених проблемних аспектів.

Виклад основного матеріалу. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р, є основним планувальним документом для реалізації розвитку сфери інноваційної діяльності, її мета полягає у розбудові національної інноваційної екосистеми для забезпечення швидкого та якісного перетворення креативних ідей в інноваційні продукти та послуги, підвищення рівня інноваційності національної економіки, що передбачає створення сприятливих умов для розвитку інноваційної сфери, збільшення кількості впроваджуваних розробок, підвищення економічної віддачі від них, залучення інвестицій в інноваційну діяльність [6].

Отже, положеннями основного стратегічного документу щодо реалізації розвитку інноваційної діяльності передбачена необхідність підвищення рівня інноваційності національної економіки із визначенням відправних орієнтирів щодо забезпечення розбудови інноваційної економіки та національної інноваційної системи.

Разом із цим, у Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року визначені проблеми функціонування національної інноваційної системи (щодо недостатності фінансування та законодавчого забезпечення, обмеженості фінансових, матеріальних, інформаційних та інвестиційних ресурсів) та встановлено, що на різних етапах інноваційного процесу виявлено такі проблеми, які повинні бути розв'язані за допомогою інструментів державної політики. Отже, для побудови інноваційної економіки з розвинутим підприємництвом, інноваціями та високою продуктивністю виробництва України як держави, яка має великий інтелектуальний, технологічний та інноваційний потенціал, необхідно розв'язати стратегічно визначені проблеми. Державна інноваційна політика має концентруватися на напрямках, які відповідають інноваційному процесу в Україні, враховуючи інтереси всіх зацікавлених сторін, особливо важливою є продуктивна взаємодія між усіма учасниками інноваційного процесу, які сприяють впровадженню інновацій на всіх етапах створення і виведення інноваційного продукту на ринок.

Розв'язати зазначені в Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року проблеми передбачається шляхом здійснення програмних заходів за такими основними напрямками:

– нормативно-правовий напрям, який передбачає створення сприятливого нормативно-правового се-

редовища для суб'єктів господарювання, що провадять інноваційну діяльність;

– напрям забезпечення розвитку інноваційної інфраструктури, який передбачає методично-консалтингове забезпечення, розширення зв'язків вітчизняних науковців і винахідників з іноземними підприємствами;

– напрям щодо підвищення рівня спроможності, що реалізується як шляхом культурно-просвітницької діяльності, підвищення інноваційної культури, так і через освітню діяльність, спрямовану на забезпечення успішної кар'єри молоді після завершення навчання у закладах вищої освіти.

Слід погодитись, що для того, щоб підвищити рівень інноваційного розвитку національної економіки, необхідно здійснювати комплексні заходи стратегічного, економічного, нормативно-правового та соціального спрямування, тому, оскільки Україна має великий потенціал для інноваційних перетворень, його використання призведе до активізування інвестиційної діяльності та покращення функціонування економічної системи країни загалом [7]. Тобто, рівень інноваційного розвитку національної економіки безпосередньо залежить від рівня активності суб'єктів інноваційної діяльності, з чим тісно пов'язане питання щодо створення сприятливих умов для розвитку інноваційної сфери.

Доречно зазначити, що саме інноваційна політика повинна бути сконцентрована на створенні сприятливих умов для розвитку інноваційної діяльності. В умовах сьогодення потрібна чітка інноваційна політика держави, яка включатиме заходи із стимулювання інновацій на державному та регіональних рівнях, приєднання до глобальних інноваційних мереж, залучення інвестицій у науково-дослідні роботи, удосконалення регулятивного середовища, визначення пріоритетів інноваційного розвитку на державному і регіональному рівнях [8].

Втім, на даний час, основний закон, що встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і має спрямування на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом потребує конструктивного оновлення.

Варто зазначити, що у Плані заходів на 2021 – 2023 роки з реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, який затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1687-р [9] одним з першочергових заходів регламентовано підготовку законопроекту щодо визначення засад державної інноваційної політики, а також державної підтримки інноваційної діяльності та закріплено очікуваний результат: визначення засад державної інноваційної політики, що спрямована на формування сприятливих умов суб'єктам інноваційної діяльності та сти-

мулювання інноваційної діяльності підприємств, установ та організацій з метою розбудови інноваційної екосистеми.

Відповідний законопроект «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності» 13 жовтня 2021 року було оприлюднено до громадського обговорення, зокрема, цим законопроектом пропонується [10]:

- вдосконалення законодавчого регулювання у сфері інноваційної діяльності;
- оновлення інституційної структури управління у сфері інноваційної діяльності;
- спрощення державної реєстрації інноваційних проєктів;
- визначення мети та завдань державної політики у сфері інноваційної діяльності;
- створення сприятливих умов для провадження інноваційної діяльності;
- оновлення переліку форм державної підтримки інноваційної діяльності та умов її надання;
- визначення надавачів державної підтримки;
- стимулювання збільшення обсягів реалізованої інноваційної продукції, кількості впроваджених нових технологічних процесів та нових видів продуктів;
- сприяння розвитку інноваційного потенціалу держави та підвищенню конкурентоспроможності економіки, забезпечення впровадження сучасних інноваційних екологічно чистих, безпечних енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації інноваційної продукції.

Зазначений проєкт був розроблений згідно з Постановою Верховної Ради України «Про План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік» від 02.02.2021 р. № 1165-IX [11], що передбачає подання законопроекту, очікуваними результатами та показниками у разі прийняття якого мають бути: визначення правових та економічних засад підтримки та розвитку інноваційної діяльності, національної інноваційної екосистеми (ознака акта: фундаментальний). Поряд з цим, у Плані пріоритетних дій Уряду на 2021 рік [12] також передбачено розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проєкту Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності».

Отже, прийняття вищевказаного Закону матиме позитивний вплив на підвищення рівня інноваційності національної економіки в тому числі за рахунок створення нових суб'єктів інноваційної діяльності, розвитку малого та середнього підприємництва, що стимулює збільшення обсягу інвестицій в економіку України та залучення венчурних інвестицій в діяльність малих та середніх інноваційних підприємств.

Втім, до сьогодні вказаний закон не прийнято, незважаючи на довготривалий процес його розробки,

регламентованих строків виконання та чисельних планів щодо його подання.

Отже, система правових засобів забезпечення інноваційної діяльності (в тому числі інфраструктурної підтримки інноваційного процесу в національній інноваційній системі), має вирішальне значення щодо підвищення рівня інноваційності економіки.

До того ж кількість інноваційних розробок (патентів тощо) також залежить від системної підтримки інновацій: створення суб'єктів інноваційної діяльності, фінансової підтримки інновацій на первинному етапі розробки (вкладення в НДДКР), використання венчурних компаній. Підтримка інновацій на рівні стадії їх впровадження у виробництво залежить і від системної підтримки цього процесу з боку держави і бізнесу, їхніх спільних зусиль в цьому процесі, а також від наявності доступних кредитних ресурсів та рівня розвитку венчурних інструментів [13].

Розвиток індустрії венчурного капіталу в Україні сьогодні має стати одним із пріоритетних напрямків державної інноваційної політики та необхідно умовою активізації інноваційної діяльності. Венчурний капітал зазвичай надається на цілі впровадження або патентування ідеї, а також використовується на декількох наступних стадіях фінансування, що продовжується до тих пір, поки не буде налагоджено масове комерційне виробництво того або іншого нового продукту, подальше фінансування комерціалізації продукту і запуску на основі нових виробів зазвичай реалізується за допомогою традиційних інвестицій [14].

Слід погодитись, що сучасний політичний, економічний і соціальний стан країни трактує нові умови інвестиційного забезпечення та вимагає переходу на нову інноваційну модель, отже, інвестиційна діяльність в умовах воєнного стану, особливо забезпечення інвестиціями інноваційних процесів розвитку підприємств, є майже неактивним у більшості галузей економіки, а всі можливі інвестиції спрямовані на розвиток оборонної промисловості, але Україна все одно намагається залучити іноземних інвесторів в умовах війни [15].

Наразі Національний банк України разом з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку уніфікував підходи до обліку прав на цінні папери резидентів і нерезидентів на агрегованих рахунках депозитарних установ і вніс відповідні зміни до нормативних документів. Перехід на агрегований облік цінних паперів нерезидентів замість сегрегованого максимально спростило обслуговування іноземних інвесторів на території нашої держави, що дозволить інтенсифікувати інвестування в економіку України та зробити процес торгів на українських фондових майданчиках максимально простим і ефективним [16].

Висновки. В результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що основою підвищення рівня інноваційності національної економіки в сучасних умовах є реалізація відповідних законодавчо запланованих напрямів та здійснення комплексних заходів стратегічного, економічного та нормативно-правового спрямування. Для сталого розвитку інноваційної національної економіки необхідно забезпечити сприятливі умови для провадження інноваційної діяльності, розвитку національної іннова-

ційної системи та формування привабливого інвестиційного клімату. До того ж, вдосконалення чинного законодавства в інноваційній сфері та належне інвестиційне забезпечення мають вирішальне значення для інтенсифікації інноваційної діяльності та сталого розвитку національної економіки інноваційним шляхом. Тому, нині вкрай важливим є оновлення інноваційної політики держави з метою подолання кризових явищ в національній економіці країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Глібка С. В. Питання правового забезпечення національної інноваційної системи та інноваційного процесу. Правове забезпечення Національної інноваційної системи у сучасних умовах: монографія / за ред. С. В. Глібка, О. В. Розгон. Харків: НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2020. 360 с. URL: <https://ndipzr.org.ua/wp-content/uploads/2020/MonoHlibko20/MonoHlibko20.pdf>.
2. Розгон О. В. Організаційні форми трансферу технологій в інноваційному процесі. *Право та інновації*. 2021. № 1 (33). С. 14–21. DOI: 10.37772/2518-1718-2021-1(33)-2.
3. Георгієвський Ю. В. Проблеми правового регулювання пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні. Правове забезпечення ефективності інноваційного процесу в Україні : монографія / за ред. С. В. Глібка, О. В. Розгон. Харків: НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2021. 365 с. URL: <https://ndipzr.org.ua/wp-content/uploads/2021/InnovProcess21/InnovProcess21.pdf>.
4. Безчасний Л., Мельник В. Інноваційна модель економічного розвитку України. *Журнал європейської економіки*. 2018. Т. 2. №. 3. С. 303–315.
5. Князевич А. О., Крайчук О. В., Остапчук В. О. *Інноваційність економіки: міжнародна оцінка та фактори впливу*. 2020. № 13-14. С. 22–33. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.13-14.26.
6. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: схв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80>.
7. Бліщук К. М., Третяк Г. С. Інноваційний розвиток національної економіки України: проблеми та перспективи. *Ефективність державного управління* : зб. наук. пр. Вип. 3(60) : у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів: ЛПІДУ НАДУ, 2019. С. 177–188. DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.60.2019.186763>.
8. Людвік І. І. Інноваційний розвиток України в умовах глобалізації економічного простору. *Економіка та підприємництво*. 2022. № 2 (125). С. 36–40. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-2-6>.
9. План заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: затв. розп. Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1687-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1687-2021-%D1%80/card3#Files>.
10. Громадське обговорення: законопроект щодо підтримки та розвитку інноваційної діяльності. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/gromadske-obgovorennnya-zakonoprojekt-shodo-pidtrimki-ta-rozvitku-innovacijnoyi-diyalnosti>.
11. Про План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік: Постанова Верховної Ради України від 02.02.2021 р. № 1165-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1165-20#top>.
12. Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 276-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276-2021-%D1%80#Text>.
13. Євтушенко В. А., Свеженцев О. О. Складові державної інноваційної політики та механізм її здійснення у вимірі світового досвіду. *Серія «Економічна»*. 2018. Вип. 94. С. 47–59. DOI: 10.26565/2311-2379-2018-94-05.
14. Третякова О. В., Харабара В. М., Грешко Р. І. Венчурне фінансування як ефективний інструмент інноваційного розвитку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 17-18. С. 18–23. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.17—18.18.
15. Гречко А. В., Джумаєєва Д. Д. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств в Україні в военний та пост-воєнний період. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»* № 22, 2022. С. 40–46. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50567/1/EV-2022-22_p40-46.pdf.
16. УНІАН. Інформаційне агентство. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/investiciji-pid-chas-viyini-ukrajina-sprostila-proceduru-kupivli-cinnih-paperiv-dlya-inozemnih-investoriv-novini-ukrajina-11801436.html>.

REFERENCES

1. Hlibko, S. V. (2020). Issues of legal support of the national innovation system and innovation process. *Legal support for the national innovation system in modern conditions*. S. V. Hlibko & O. V. Rozghon (Eds.). Kharkiv: NDI prav. zabezp. innovats. rozvytku NAPrN Ukrainy. Retrived from: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2020/MonoHlibko20/MonoHlibko20.pdf> [in Ukrainian].
2. Rozghon, O. V. (2021). Organizational forms of technology transfer in the innovation process. *Law and innovations*, 1 (33), 14–21. DOI: 10.37772/2518-1718-2021-1(33)-2 [in Ukrainian].
3. Georgiievskiy, Iu. V. (2021). Problems of legal regulation of priority areas of innovation in Ukraine. *Legal support for the effectiveness of the innovation process in Ukraine*: S. V. Hlibko & O. V. Rozghon (Eds.). Kharkiv: NDI prav. zabezp. innovats. rozvytku NAPrN Ukrainy. Retrived from: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2021/InnovProcess21/InnovProcess21.pdf> [in Ukrainian].
4. Bezchasnyi, L. & Melnyk, V. (2018). Innovative model of economic development of Ukraine. *Zhurnal yevropeiskoi ekonomiky*, Vol. 2. No. 3, 303–315. Retrived from: jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/download/1197/1182 [in Ukrainian].
5. Kniazevych, A. O., Kraichuk, O. V. & Ostapchuk V. O. (2020). Economy Innovation: International Assessment and Factors of Impact. *Investysii: praktyka ta dosvid*, 13-14, 22–33. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.13-14.26 [in Ukrainian].
6. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine on Strategy for the development of innovation activity for the period up to 2030, No. 526-p. (2019, July 10). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80> [in Ukrainian].
7. Blishchuk, K. M. & Tretiak, H. S. (2019). Innovative development of the national economy of Ukraine: problems and prospects. *Efektynnist derzhavnoho upravlinnia*. Issue 3(60). In 1-2 parts. Part 2. V. S. Zahorskoho, A. V. Lipentseva (Eds.). Lviv: LRIDU NADU, 177–188. DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.60.2019.186763> [in Ukrainian].
8. Liudvik, I. I. (2022). Innovative development of Ukraine in the conditions of globalization of economic space. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, 2 (125), 36–40. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2022-2-6> [in Ukrainian].
9. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine on Plan of events for 2021-2023 on implementation of the strategy of development of innovation activity for the period up to 2030, No. 1687-p. (2021, December 9). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1687-2021-%D1%80/card3#Files> [in Ukrainian].
10. Public Discussion: A Bill on Supporting and Development of Innovation Activities. Retrived from: <https://mon.gov.ua/ua/news/gromadske-obgovorennya-zakonoprojekt-shodo-pidtrimki-ta-rozvytku-innovacijnoyi-diyalnosti> [in Ukrainian].
11. Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine on the Plan of the Draft Work of the Verkhovna Rada of Ukraine for 2021, No. 1165-IX (2021, February 2). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1165-20#top> [in Ukrainian].
12. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine on Approval of the Government Priority Action Plan for 2021, No. 276-p. (2021, March 24). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276-2021-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
13. Yevtushenko, V. A. & Sviezhentsev, O. O. (2018). Components of state innovation policy and the mechanism of its implementation in the measurement of world experience. *Visnyk Kharkivskoho Natsionalnoho Universytetu imeni V. N. Karazina. Ser. «Ekonomichna»*. Issue 94, 47–59. DOI: 10.26565/2311-2379-2018-94-05 [in Ukrainian].
14. Tretiakova, O. V., Kharabara, V. M. & Hreshko, R. I. (2020). Venture financing as an effective tool for innovative development of Ukraine. *Investysii: praktyka ta dosvid*, 17-18, 18–23. DOI:10.32702/2306-6814.2020.17—18.18 [in Ukrainian].
15. Hrechko, A. V. & Dzhumakieieva, D. D. (2022). Investment support of innovative development of enterprises in Ukraine in the military and post of military period. *Ekonomichniy visnyk NTUU*, 22, 40–46. Retrived from: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50567/1/EV-2022-22_p40-46.pdf [in Ukrainian].
16. UNIAN. Information Agency. Retrived from: <https://www.unian.ua/economics/finance/investiciji-pid-chas-viyni-ukrajina-sprostila-proceduru-kupivli-cinnih-paperiv-dlya-inozemnih-investoriv-novini-ukrajina-11801436.html> [in Ukrainian].

PODREZ-RIAPOLOVA IRYNA

PhD in Law, acting Head of the scientific Department of legal support the innovative activity of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of NALS of Ukraine

INCREASING THE LEVEL OF INNOVATION OF THE NATIONAL ECONOMY: LEGAL ISSUES AND STRATEGIC DIRECTIONS

Problem setting. The development of the national economy in an innovative way in modern conditions is complicated by the presence of internal and external negative factors of influence. The state of war significantly changed the requirements for the implementation of innovative activities, as a result of which the problem of forced adaptation to new conditions arose. Therefore, the issue of ensuring a favorable climate for the stimulation and development of innovative activity, the accumulation of investment resources, and the implementation of a set of effective measures to increase the level of innovativeness of the national economy are relevant today.

Analysis of recent researches and publications. The issue of legal support for the stimulation of innovative activity and the problem of innovative development of the national economy of Ukraine is the subject of research by many scientists. S. V. Hlibko considered the issue of legal support for the national innovation system and the innovation process. O. V. Rozhgon researched the types and organizational forms of technology transfer in the innovation process. Problematic issues of legal regulation of priority areas of innovative activity in Ukraine were considered by Iu. V. Georgiievskiyi. Questions regarding the innovative development of the national economy were mostly investigated by economist's scientists. However, today's realities, which reflect significant structural changes at all levels of the economic system and changes in the conditions for the implementation of innovative activities, require additional conceptual studies of the indicated problematic issues.

Target of the research is to study the current legal aspects and strategic factors of enhancing the innovativeness of the national economy, including the study of certain issues related to improvement of current legislation in the field of innovation.

Article's main body. The provisions of the main strategic document regarding the implementation of the development of innovative activities provide for the need to increase the level of innovativeness of the national economy with the definition of starting points for ensuring the development of the innovative economy and the national innovation ecosystem. In order to increase the level of innovative development of the national economy, it is necessary to implement complex measures of strategic, economic, regulatory and social direction, Ukraine has a great potential for innovative transformations, and therefore its use will lead to the activation of investment activities and improvement of the functioning of the country's economic system. Innovation policy should be focused on creating favorable conditions for the development of innovative activities. Today, the main law establishing forms of state stimulation of innovative processes and aimed at supporting the development of Ukraine's economy in an innovative way needs a constructive update. The system of legal means of ensuring innovation activities (including infrastructural support of the innovation process in the national innovation system) is of decisive importance in terms of increasing the level of innovativeness of the economy.

Conclusions and prospects for the development. As a result of the conducted research, it can be concluded that the basis of increasing the level of innovativeness of the national economy in modern conditions is the implementation of the relevant legislatively planned areas and the implementation of complex measures of strategic, economic and legal direction. For the sustainable development of the innovative national economy, it is necessary to provide favorable conditions for the implementation of innovative activities, the development of the national innovation system, and the formation of an attractive investment climate.

Key words: innovative activity, innovative process, investments, national economy, strategy.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Подрез-Ряполова І. В. Підвищення рівня інноваційності національної економіки: правові питання та стратегічні напрями. *Право та інновації*. 2023. № 1 (41). С. 34–39.